

odst. 4 cit. zák. org. příslušnost žal. min. k vydání nař. rozhodnutí kryta. Učinil-li žal. úřad přes to ve věci rozhodnutí, místo aby podané odvolání jako nepřípustné odmítl, a učinil z moci úřední opatření, aby straně, které nesprávné poučení o opravném prostředku nemůže býti na újmu (§ 71 odst. 2 vl. nař. č. 8/1928), dostalo se II. stolicí správného poučení, že její rozhodnutí je konečné, ocitl se tímto postupem v rozporu se zákonem.

Č. 11.075.

Popisné věci: Pojem národnosti, mateřského a obcovacího jazyka podle vl. nař. č. 86/1930 Sb. o sčítání lidu v r. 1930.

(Nález ze dne 16. února 1934 č. 3335.)

V ě c: Bohuslava T. v Š. proti zemskému úřadu v Brně o zápis národnosti při sčítání lidu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměr I. stolice vydaný ve smyslu § 23 vl. nař. z 26. června 1930 č. 86 Sb. o sčítání lidu v r. 1930, že st-lka je národnosti české, potvrdil žal. úřad napadeným rozhodnutím z těchto důvodů: Do protokolu u okr. úřadu dne 10. ledna 1931 udala st-lka, že její mateřský jazyk je český. Také na návratce k úřednímu dopisu okr. úřadu se podepsala »Bohuslavka T.«, se svojí matkou doma mluví česky a proto nelze zapsati jinou národnost, než pro kterou svědčí její mateřský jazyk, ježto předpoklady § 21 odst. 1 věty 2 vl. nař. č. 86/1930 Sb., odůvodňující takovou změnu národnosti, nejsou splněny.

O stížnosti proti tomu podané uvažil nss toto:

Stížnost namítá: Z podpisu st-lčina nelze pro nedostatek zákonného ustanovení souditi na národnost. Podepsala se vytčeným způsobem proto, že obal výměru doručovaného byl s českým nápisem. Důvod pro českou národnost založený na tom, že mluví se svou matkou česky, odporuje prý cit. předpisu, ježto jako výjimka z pravidla, že národnost se zapisuje podle mateřského jazyka, připouští tento předpis řeč obcovací, ovládáme-li ji úplně. Třebas mluví v domácnosti svých rodičů se svou matkou česky, přece nelze v tom spatřovati řeč obcovací v rodině, jelikož s otcem, který jest z rodiny německé po mnoho pokolení v Š. usazené, a se svými sourozenci německé výchovy mluví pouze německy, tak že větší díl její obcovací řeči doma je německý. Dále poukazuje na své jen německé školní vzdělání, styk v německé společnosti, členství v německých spolcích, četbu jen německých knih a znalost německé řeči úplnou v slově i písmě, z čehož vyvozuje cítění jen německé, kdežto česky může se dorozuměti jen ústně, psáti neumí a čísti nedostatečně.

Stížnosti nelze přisvědčiti.

Mateřský jazyk český není zde popírán, je uznávána výslovně i skutečnost, že st-lka doma mluví s matkou v tomto mateřském jazyku; avšak stížnost, uvádějíc ostatní styk st-lčin, jenž se děje jazykem německým, zdůrazňuje, že ze styku s matkou v jazyku mateřském nelze usuzovati na řeč obcovací českou v rodině, nýbrž že větší díl obcovací řeči doma je německý. Vycházejíc pak z právního názoru, že z pravidla shora vytčeného o zápisu národnosti podle mateřského jazyka zákon

jako výjimku uvádí řeč obcovací v rodině, již úplně ovládáme, usuzuje, že tato řeč obcovací v jejím případě větším dílem jest německá a proto tato nastupuje pro zápis národnosti na místo řeči mateřské. — Tento právní názor je mylný.

Stížnost tu přehlíží, že předpis § 21 odst. 1 věty 2 cit. vl. nař. podle svého znění nevylučuje určení národnosti podle mateřského jazyka již tím, že v rodině je jiná obcovací řeč, tím méně je-li, jak v daném případě stížnost uznává, více obcovacích řečí, nýbrž stanovená výjimka je vymezena toliko záporně tím, že sčítaná osoba v kruhu osob tam uvedeném mateřským jazykem nemluví. Mluví-li však tímto jazykem ve své rodině nebo domácnosti, není zmíněná podmínka splněna a pak nesejde na tom, zda tímto jazykem mluví výhradně či vedle toho ještě jazyky jinými. Pojem obcovacího jazyka, jak jej sestruje stížnost jako kritérium pro zápis národnosti, nemá v citovaném předpisu § 21 opory.

Pak celá námitka, vybudovaná na tomto mylném výkladu předpisu § 21 odst. 1 věty 2 cit. vl. nař., pozbývá důvodnosti, zvláště již proto, že nepopíranou skutečností, že st-lka mateřským jazykem českým ve své rodině mluví s matkou, je vyloučeno splnění prvé z obou v tomto předpisu uvedených podmínek a již proto nemá místa výjimka, která připouští zápis národnosti jiné, než pro kterou svědčí jazyk mateřský. Ježto pro přípustnost této výjimky podle výslovného předpisu jsou rozhodny jen výlučně obě podmínky shora zmíněné, jsou všechny jiné okolnosti v stížnosti v souvislosti s mylným pojmem obcovacího jazyka uváděné pro věc bez právní závažnosti. Pak také okolnost, jak st-lka se podepsala na návratce, byla pouhým nadbytečným potvrzením skutečnosti, že mateřským jazykem jejím je jazyk český, a že jeho užívá, a námitku v tomto směru vznesenou lze pominouti jako nerozhodnou.

Vyslovil-li za tohoto právního a skutkového stavu žal. úřad, že do sčítacího archu u st-lky zapsati jest národnost podle jejího jazyka mateřského, nelze mu vytýkati nezákonnost.

Č. 11.076.

Živnostenské právo. — Řízení správní: Vyhláška živn. úřadu, kterým bylo podle § 54 živn. ř. upraveno provozování živností hostinských po stránce jazykové a které bylo jednotlivým majitelům podniků hostinských doručeno, je schopna právní moci.

(Nález ze dne 17. února 1934 č. 10.178/30.)

P r e j u d i k a t u r a: srov. Boh. A 4530/25; srov. Boh. A 3997/24; Boh. A 5301, 5303, 5304/26.

V ě c: Antonín G. v T. proti zemskému úřadu v Praze o přestupek živn. řádu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Nálezem z 11. ledna 1929 odsoudil okr. úřad v Trutnově podle § 131 písm. b) živn. ř. st-le k pokutě 500 Kč, po případě k vězení 50 dnů pro přestupek vyhlášky osp-é v Trutnově z 9. prosince 1922, spáchaný tím, že k označení své živnosti užívá na frontě domu dvou tabulí s nápisy jen německými.